

[Till Innehållet](#)

[Skolverket logotyp](#)

- [Innehåll A-Ö](#)
- [Lättläst](#)
- [Languages](#)
- [Sök](#)

Undervisning

[Förskolan](#)

- [Läroplan](#)
- [Förskollärarlegitimation](#)
- [Stöd i arbetet](#)
- [Inspiration och reportage](#)
- [Kompetensutveckling](#)
- [Forskning](#)

[Förskoleklassen](#)

- [Läroplan](#)
- [Kartläggning](#)
- [Lärar- och förskollärarlegitimation](#)
- [Stöd i arbetet](#)
- [Inspiration och reportage](#)
- [Kompetensutveckling](#)
- [Forskning](#)

[Fritidshemmet](#)

- [Läroplan](#)
- [Lärar- och förskollärarlegitimation](#)
- [Inspiration och reportage](#)
- [Kompetensutveckling](#)
- [Stöd i arbetet](#)
- [Forskning](#)

[Grundskolan](#)

- [Läroplan och kursplaner](#)
- [Bedömning](#)
- [Nationella prov](#)
- [Betyg](#)
- [IUP med omdömen](#)
- [Lärarlegitimation](#)

[Anpassade grundskolan](#)

- [Läroplan och kursplaner](#)
- [Bedömning](#)
- [IUP med omdömen](#)
- [Betyg](#)
- [Lärarlegitimation](#)

[Specialskolan](#)

- [Läroplan och kursplaner](#)
- [Bedömning](#)
- [Nationella prov](#)
- [IUP med omdömen](#)
- [Betyg](#)
- [Lärarlegitimation](#)

[Sameskolan](#)

- [Läroplan och kursplaner](#)
- [Bedömning](#)
- [Nationella prov](#)
- [IUP med omdömen](#)
- [Betyg](#)
- [Lärarlegitimation](#)

[Gymnasieskolan](#)

- [Läroplan, program och ämnen](#)
- [Bedömning](#)

- [Nationella prov](#)
- [Betyg](#)
- [Lärarlegitimation](#)

[Anpassade gymnasieskolan](#)

- [Läroplan, program och ämnen](#)
- [Betyg](#)
- [Lärarlegitimation](#)

- [Stöd i arbetet](#)

[Vuxenutbildningen](#)

- [Komvux i svenska för invandrare \(sfi\)](#)
- [Komvux på grundläggande nivå](#)
- [Komvux på gymnasial nivå](#)
- [Komvux som anpassad utbildning på grundläggande nivå](#)
- [Komvux som anpassad utbildning på gymnasial nivå](#)

[Dansarutbildningen](#)

- [Läroplan och kursplan](#)
- [Bedömning](#)
- [Betyg](#)
- [Nationella prov](#)

Skolutveckling

- [Leda och organisera](#)
- [Kvalitetsarbete](#)
- [Digitala nationella prov](#)
- [Säkerhet och krisberedskap](#)
- [Statsbidrag](#)
- [Forskning och utvärderingar](#)
- [Statistik](#)
- [Kurser och utbildningar](#)
- [Inspiration och stöd i arbetet](#)
- [Anordna och administrera utbildning](#)
- [Nationella skolutvecklingsprogram](#)

Regler och ansvar

- [Ansvar i skolfrågor](#)
- [Förändringar inom skolområdet](#)
- [Skollagen och förordningar](#)
- [Allmänna råd](#)
- [Sök förordningar och föreskrifter \(SKOLFS\)](#)
- [Så styrs skolan](#)
- [Lärar- och förskollärarlegitimation](#)
- [Barnkonventionen](#)

För dig som ...

- [Vill bli lärare](#)
- [Är arbetsgivare](#)
- [Är elev, förälder eller vårdnadshavare](#)
- [Är skolbibliotekarie](#)
- [Är studie- och yrkesvägledare](#)

Om oss

- [Kontakta oss](#)
- [Vår verksamhet](#)
- [Organisation](#)
- [Jobba hos oss](#)
- [Kalender](#)
- [Publikationer](#)
- [Nyhetsbrev och sociala medier](#)
- [Hantering av personuppgifter](#)
- [Öppna data](#)
- [Press](#)
- [Aktuellt](#)
- [Innehåll A-Ö](#)

- [Lättläst](#)
- [Languages](#)
- [Start](#)
- › Skolutveckling
- › [Anordna och administrera utbildning](#)
- › [Anordna utbildning inom komvux](#)
- › Anordna orienteringskurser inom vuxenutbildningen

Öppna innehållsförteckningen

Stäng innehållsförteckningen

- [Rektor beslutar om orienteringskurser](#)
- [Syften med en orienteringskurs](#)

Anordna orienteringskurser inom kommunal vuxenutbildning (komvux)

Utgångspunkten för att anordna en orienteringskurs är den enskilde elevens behov. En orienteringskurs ska motsvara behov som inte går att möta upp i en nationell kurs. Syftena för kursen är bestämda.

Orienteringskurser kan anordnas inom

- komvux på grundläggande och gymnasial nivå
- komvux som anpassad utbildning på grundläggande och gymnasial nivå

[Koder och kodsättning för orienteringskurser inom komvux](#)

Rektor beslutar om orienteringskurser

Det är rektor som beslutar om vilka orienteringskurser som ska ges och hur många verksamhetspoäng varje sådan kurs ska omfatta. Kursen får inte överstiga 200 verksamhetspoäng. Det finns ingen nedre gräns för hur omfattande orienteringskursen kan vara, utan det beror helt på vad den enskilde individen är i behov av. Det ska inte finnas kursplaner för sådana kurser och det är möjligt för en elev att delta i fler än en orienteringskurs. Efter kursen får eleven ett intyg, inte betyg. Orienteringskurser får inte ingå i en gymnasieexamen från komvux.

[Intyg inom komvux](#)

[Skolverkets föreskrifter \(SKOLFS 2014:120\) om utformningen av intyg i kommunal vuxenutbildning Länk till annan webbplats.](#)

Syften med en orienteringskurs

Utgångspunkten för att anordna en orienteringskurs är den enskilde elevens behov, förutsättningar och önskemål. Tanken är inte att en orienteringskurs anordnas för att huvudmannen eller utbildningsanordnaren ska få ett underlag för att kunna göra ett urval av elever till fortsatt utbildning. Tanken är inte heller att den vuxne individen ska få fler verksamhetspoäng eller mer studietid för en nationell kurs genom en orienteringskurs.

En orienteringskurs ska ha ett eller flera av följande syften:

Medverka till väl underbyggda beslut om studie- eller yrkesval

Orienteringskursen kan ge stöd inför elevens studie- och yrkesval. Det finns olika skäl till att individer väljer att studera inom vuxenutbildningen. Det kan handla om att eleven befinner sig i en brytpunkt och behöver fatta beslut om framtiden. För att hantera valsituationer kan eleven då behöva utveckla färdigheter i att samla, analysera och sätta samman information om utbildning och arbetsliv och sig själv. Eleven kan också behöva utveckla färdigheter i att kunna fatta och genomföra beslut samt att hantera övergångar och växlingar i livet.

Ge ökade studietekniska färdigheter

Orienteringskursen kan hjälpa eleven att förbättra sina studietekniska färdigheter. Det handlar bland annat om hur eleven använder läsande och skrivande på ett effektivt sätt. Eleven kan få tillfälle att förbättra sin anteckningsteknik och utveckla olika minnestekniker. Det kan också handla om att arbeta med tankekartor, snabbbläsning, effektiv läsning och en god studieorganisation. Med hjälp av digitala verktyg och medier ökar elevens möjligheter att hitta sitt eget sätt att studera effektivt.

Vara en introduktion till kurser inom olika kunskapsområden

Orienteringskursen kan ge en introduktion till kurser inom olika områden och underlätta planeringen av studierna. Eleven får en ökad inblick i kursens innehåll och vilka mål som kan uppnås efter genomförd utbildning. Det kan få till följd att eleven vill revidera den individuella studieplanen, göra ändringar i tidigare planering av kurser eller utnyttja möjligheten att dela upp en nationell kurs i delkurser.

Ge tillfälle till validering

Vuxna har erfarenheter, kunskaper och kompetenser som de fått till exempel genom utbildning, arbetsliv, i hemmet eller i föreningslivet. Orienteringskursen kan ge tillfälle till att kartlägga, bedöma, värdera och dokumentera dessa genom en validering. Om det visar sig att eleven har kunskaper och kompetenser inom olika ämnen eller kurser kan det komma att påverka den individuella studieplanen och korta studietiden. För att få betyg efter validering ska eleven genomgå en prövning.

Ge modersmålsstöd eller studiehandledning på modersmål

Orienteringskursen kan ge nyanlända och flerspråkiga elever modersmålsstöd eller studiehandledning på modersmål. Studiehandledning på modersmål är tänkt att fungera som en brygga mellan de kunskaper som eleven redan har och nya kunskaper som eleven ska ta till sig. Studiehandledning på modersmål kan möjliggöra för en elev att börja läsa yrkesämnena och teoretiska ämnen parallellt med studier i sfi eller svenska som andraspråk.

Ge stöd i form av yrkessvenska

I ett yrkeskunnande ingår det att ha ett väl fungerande yrkesspråk. En orienteringskurs i yrkessvenska kan stödja eleven i sin utveckling från vardagsspråk till vardagligt och formellt yrkesspråk. Det kan ske till exempel genom att eleven får läsa yrkesrelaterade texter och använda yrkesrelaterade begrepp i ett muntligt sammanhang. Det kan också handla om att elever får träna på kommunikation i form av rollspel och samtal till exempel vad gäller bemötande utifrån olika yrkesroller. Kursen kan vara förlagd i till exempel ett klassrum eller en arbetsplats.

Det centrala innehållet i en yrkeskurs påvisar ofta vilka kommunikativa färdigheter som krävs i kursen. En elev som till exempel läser kurser inom yrkesområdet "golvläggning" kan stödjas ytterligare i yrkesspråket genom att orienteringskursen "yrkessvenska" relateras till kommunikativa färdigheter som framgår av det centrala innehållet. I vanligen förekommande kurser inom yrkesområdet såsom "Tätskikt våtrum" och "Golvläggning våtrum" framgår att undervisningen ska behandla följande centrala innehåll:

- Informationssökning för arbetsuppgiften med hjälp av internet och på andra sätt
- Metoder för att utvärdera sitt arbete
- Facktermer i relation till arbetsuppgiften

Yrkessvenska kan även innehålla inslag som till exempel är kopplade till kommunikation mellan medarbetare och ledning eller kommunikation mellan kund och hantverkare.

Ge grundläggande digital kompetens

Vi lever i ett alltmer digitaliserat samhälle. Därför är det viktigt att förstå hur digitala verktyg och medier fungerar. Det är också viktigt att förstå hur digital teknik påverkar samhället och människan på olika sätt.

Kunskaper i digital kompetens ger människor förutsättningar att ta beslut i vardagen och att delta aktivt i arbetsliv och samhällsliv. Kunskaper i digital kompetens kan också stärka en elev i att klara av sina studier.

En orienteringskurs i digital kompetens kan läggas upp på många olika sätt. Upplägget beror på vilka förkunskaper, behov och intressen som eleven har. Orienteringskursen kan till exempel handla om hur man kan använda digitala verktyg och medier för att söka information och kommunicera. Orienteringskursen kan också bidra till att en elev utvecklar en grundläggande förmåga att granska och värdera information.

Orienteringskursen kan komplettera andra kurser inom vuxenutbildningen. Den kan vara av mer studieförberedande karaktär. Den kan också kopplas till yrkeskurser, eller vara arbetsplatsförlagd och svara mot det behov av grundläggande digital kompetens som finns inom ett visst yrkesområde.

Här är förslag på två områden och vad de skulle kunna innehålla:

Praktisk digital kompetens

- Att med hjälp av digitala verktyg och medier kunna hantera några enkla situationer i vardagen och på en arbetsplats, till exempel ordbehandling och e-post.
- Att kunna hantera några vanliga digitala tjänster i samhället.
- Att kunna skapa och presentera ett enkelt innehåll med hjälp av några digitala verktyg och medier.
- Att kommunicera och samarbeta med hjälp av några vanliga digitala verktyg.

Att söka och värdera information

- Att söka, välja, värdera och kritiskt granska information från internet.
- Att vara källkritisk och reflektera över hur avsändaren påverkar innehållet i olika digitala medier.

Ge grundläggande kunskaper om arbetsliv och arbetsmarknad i Sverige

Att kunna etablera sig och stärka sin ställning på arbetsmarknaden är av avgörande betydelse, både för individen och för samhället. Kunskaper om arbetslivets struktur och villkor och om arbetsmarknaden bidrar till att öka individens beredskap för att möta behoven i ett snabbt föränderligt arbetsliv och på en komplex arbetsmarknad.

En orienteringskurs som ska ge grundläggande kunskaper om arbetsliv och arbetsmarknad i Sverige kan se ut på många olika sätt. Beroende på vilka elever som läser kursen och hur deras förkunskaper, intressen och erfarenheter ser ut kan kursen variera stort. Orienteringskursen kan ge tillfälle för en elev att få inblick i olika yrken och yrkesområden och också möjlighet att fördjupa sig i olika yrken och branscher.

Orienteringskursen kan också ge tillfälle för en elev att reflektera över det svenska arbetslivets och den svenska arbetsmarknadens villkor, lagar, regler och normer. Den kan ge utrymme att reflektera över hur man kan uttrycka sina egna kompetenser och erfarenheter ur ett arbetslivsperspektiv. För en elev som exempelvis inte har några erfarenheter av svensk arbetsmarknad kan orienteringskursen ge kunskaper om hur svensk arbetsmarknad förändrats över tid, hur den ser ut idag och vad som krävs av individer på arbetsmarknaden.

Orienteringskursen kan genomföras i samverkan med annan personal inom vuxenutbildningen, till exempel studie- och yrkesvägledare kan bidra med sin kompetens.

Här följer förslag på två områden att utgå ifrån i undervisningen och vad de skulle kunna innehålla:

Arbetsliv och arbetsmarknad i Sverige

- Exempel på olika branscher, yrken inom branscherna och vanligt förekommande arbetsuppgifter inom dessa.
- Exempel på olika former av sysselsättning och anställningar och vilka villkor som gäller för dem.
- Vad eget företagande innebär.
- Exempel på olika typer av dokument som hör till anställning eller praktik.
- Hur den svenska arbetsmarknaden fungerar på ett övergripande plan och hur arbetsmarknaden utvecklas.
- Olika lagar som styr det svenska arbetslivet, till exempel arbetsmiljölagen, arbetstidslagen och diskrimineringslagen.
- Vad kollektivavtal är och vilken roll de har spelat för svensk arbetsmarknad.
- Vad fackföreningar och arbetsgivarorganisationer har för roller på svensk arbetsmarknad.
- Normer och regler på arbetsplatser, både mer och mindre uttalade normer och regler.

Individen i arbetslivet och på arbetsmarknaden

- Hur kompetens och erfarenhet kan formuleras, till exempel i samband med arbetsansökningar.
- Hur anställningsintervjuer kan gå till.
- Olika sätt för arbetsgivare att rekrytera personal.
- Olika sätt att söka och värdera information om arbete och arbetsmöjligheter i Sverige.
- Arbetsförmedlingens roll på arbetsmarknaden.
- Den svenska arbetsmarknaden i förhållande till frågor som rör till exempel ålder, kön och social bakgrund.

Källa:

[Förordning \(2011:1108\) om vuxenutbildning, 2 kap, 3, 6 och 10 §§ Länk till annan webbplats. Länk till annan webbplats.](#)

Senast uppdaterad 20 juni 2023

Innehåll på denna sida

Frågor och svar

[Orienteringskurs eller nationell kurs?](#)

Om en elevs behov av kunskaper kan tillgodoses genom en nationell kurs erbjuds den nationella kursen. Har eleven behov av stöd ska det vara möjligt att kunna få det inom ramen för den nationella kursen. Den enskilde eleven kan ha behov av vissa delar av den nationella kursen och den kan då delas upp i delkurser.

[Kan en orienteringskurs arbetsplatsförläggas?](#)

Det finns inga bestämmelser som säger var en orienteringskurs kan genomföras. Det är därmed möjligt att förlägga kursen på arbetsplatsen.

- [Start](#)
- › Skolutveckling
- › [Anordna och administrera utbildning](#)
- › [Anordna utbildning inom komvux](#)
- › Anordna orienteringskurser inom vuxenutbildningen

/

[Till toppen](#)